

राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे

अतिरिक्त संचालक (वैयक्तिक) ०२० - २६०५८९९६	अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माताबाल संगोपन व शालेय आरोग्य, कुटुंब कल्याण भवन, राजा बहादूर मिल रोड, पुणे रेल्वे स्टेशन मागे, पुणे - ४११००९, दुरध्वनी- ०२० - २६०५८७३९, २६०५८९३९, २६०५८४७६ Email - dcell9@gmail.com
आरोग्य सेवा	जा.क्र. राकुक्का/लोवमू/कु.क.कार्यक्रम/औषधे खरेदी अनुदान वितरण/कक्ष- ९अ/न.क्र. २६६/ ६०७८४-२०७ /१७, दिनांक :- २६/०९/२०१७

प्रति,

जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद.....(सर्व)
जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय(सर्व)
वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका,(सर्व)
कार्यकारी आरोग्य अधिकारी, वृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई

विषय : आरसीएच पीआयपी २०१७-१८

कुटुंब कल्याण कार्यक्रमांतर्गत कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रियेकरिता औषधे खरेदी करण्यासाठी अनुदान वितरीत करण्याबाबत.

संदर्भ : मा.आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक राआअ, मुंबई यांची दिनांक १२/०९/२०१७ रोजीची मान्य टिपणी

प्रस्तावना -

स्त्री शस्त्रक्रिया व पुरुष नसबंदी करिता जिल्हा व मनपा स्तरावर वितरित करण्यात येणाऱ्या अनुदानापैकी औषध व मलमपट्टीसाठी स्त्री नसबंदी शस्त्रक्रियासाठी प्रती लाभार्थी रु.१००/- व पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रियेसाठी रु.५०/- प्रमाणे अनुदान देण्यात येते. या अनुदानापैकी ५० टक्के रक्कम वर्ष २०१३-१४ या वर्षापासून राज्यस्तरावर औषध खरेदीसाठी राखून ठेवण्यात येत असते व उर्वरित ५० टक्के रक्कम अत्यावश्यक प्रसंगी कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रियेकरिता लागणारी औषधे खरेदी करण्यासाठी जिल्हा/मनपा स्तरावर देण्यात येते.

चालु वर्षी म्हणजेच वर्ष २०१७-१८ मध्ये स्त्री नसबंदी शस्त्रक्रियासाठी प्रती लाभार्थी रु.१००/- व पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रियेसाठी रु.५०/- प्रमाणे देण्यात येणाऱ्या अनुदानाची १० टक्के रक्कम जिल्हास्तरावरील औषधे खरेदीसाठी वितरीत करण्यात येत आहे.

अनुदान उपलब्धता :-

आरसीएच पीआयपी २०१७-१८ मध्ये A.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम या शीर्षांतर्गत A.3.1.3 या उपशीर्षाखाली स्त्री नसबंदी शस्त्रक्रिया एससी / एसटी व बीपीएल तसेच दारिद्र्यरेषेवरील लाभार्थी करिता देण्यात येणाऱ्या मोबदल्याकरिता रु.३५८६.४४ लक्ष अनुदान तर A.3.1.4 या उपशीर्षाखाली पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रियाकरिता देण्यात येणाऱ्या मोबदल्याकरिता रु.३५४.७५ लक्ष अनुदान मंजूर करण्यात आलेले आहे.

लाभार्थीस प्रती केस देण्यात येणारे अनुदान :-

शासननिर्णय क्रमांक कुनिश-२००७/प्र.क्र.१९७/०७/कु.क.१/मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ दिनांक २० डिसें. २००७ नुसार लाभार्थीस प्रतिकेस देण्यात येणारे अनुदान पुढीलप्रमाणे -

कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रियेची पध्दत				
खर्चाची बाब	पुरुष नसबंदी (सर्व लाभार्थ्यांसाठी)	स्त्री नसबंदी (फक्त बीपीएल /एससी/एसटी लाभार्थ्यांसाठी)	स्त्री नसबंदी (फक्त दारिद्र्यरेषेवरील लाभार्थ्यांसाठी)	शेरा
लाभार्थ्यांना मोबदला	११००	६००	२५०	कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया करण्यास जर लाभार्थी स्वतःहून प्रवृत्त झाल्यास प्रवर्तकास देय असलेली रक्कम लाभार्थ्यास देण्यात यावी
प्रवर्तक (प्रवृत्त व पाठपुरावा करणाऱ्यांसाठी)	२००	१५०	१५०	
औषध व मलमपट्टी	५०	१००	१००	
सर्जनची फी	-	७५	७५	
भुलतज्ञ / बधिरीकरण फी	१००	२५	२५	
स्टाफ नर्स / परिचारिका	१५	१५	१५	
ओ.टी. तंत्रज्ञ / मदतनीस	१५	१५	१५	
श्रमपरिहार	१०	१०	१०	
शिबीर व्यवस्थापन	१०	१०	१०	
एकूण	१५००	१०००	६५०	

अनुदान वापरासंबंधी मार्गदर्शक सुचना :-

स्त्री नसबंदी (फक्त बीपीएल /एससी/एसटी लाभार्थ्यांसाठी) प्रती केस रु.१०००/- व स्त्री नसबंदी (फक्त दारिद्र्यरेषेवरील लाभार्थ्यांसाठी) प्रती केस रु.६५०/- अनुदान देण्यात येते. या अनुदानापैकी रु.१००/- औषध व मलमपट्टी करिता उपयोगात आणले जातात. तर पुरुष नसबंदी लाभार्थ्यांसाठी प्रती केस रु.१५००/- अनुदान देण्यात येते. या अनुदानापैकी रु.५०/- औषध व मलमपट्टी करिता उपयोगात आणले जातात.

चालु वर्षी म्हणजेच वर्ष २०१७-१८ मध्ये स्त्री नसबंदी शस्त्रक्रियासाठी प्रती लाभार्थी रु.१०/- व पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रियेसाठी रु.५/- प्रमाणे देण्यात येणाऱ्या अनुदानाची १० टक्के रक्कम जिल्हा व मनपास्तरावर औषधे खरेदीसाठी अनुदान वितरीत करण्यात येत आहे.

जिल्हा व मनपानिहाय केसेसेनिहाय अनुदान वाटपाची यादी:-

जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा शल्यचिकित्सक, वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी, मनपा यांचेस्तरावर वितरीत करावयाचे स्त्री नसबंदी शस्त्रक्रिया, पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रिया यांचे अनुदान वाटपाचा तक्ता पुढीलप्रमाणे अनुदानाचे वाटप जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा शल्यचिकित्सक, वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी यांना देण्यात येणाऱ्या अपेक्षित पातळीनुसार निश्चित करण्यात आलेले आहे. यामध्ये स्त्री नसबंदीसाठी प्रती केस १० रुपये व पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रियेसाठी प्रती केस ५ रुपये या दराने अनुदान वितरीत करण्यात येत आहे.

Family Planning Medicine Grant Distribution Chart for DHO, CS & MOH				
Sr.No	Districts	Total Grant for FP Medicine		
		DHO	CS	Total Districts
1	Thane	0.40	0.31	0.71
2	Palghar	0.45	0.16	0.61
3	Raigad	0.35	0.28	0.63
4	Nasik	1.80	0.18	1.97

Family Planning Medicine Grant Distribution Chart for DHO, CS & MOH

Sr.No	Districts	Total Grant for FP Medicine		
		DHO	CS	Total Districts
5	Dhule	0.48	0.22	0.70
6	Nandurbar	0.48	0.32	0.80
7	Jalgaon	1.25	0.43	1.68
8	Ahmednagar	1.39	0.47	1.85
9	Pune	1.70	0.27	1.97
10	Solapur	1.31	0.20	1.51
11	Satara	1.27	0.19	1.45
12	Kolhapur	1.12	0.30	1.42
13	Sangli	0.78	0.07	0.85
14	Sindhudurg	0.18	0.03	0.21
15	Ratnagiri	0.56	0.08	0.64
16	Aurangabad	0.83	0.11	0.94
17	Jalna	0.52	0.33	0.85
18	Parbhani	0.38	0.26	0.64
19	Hingoli	0.53	0.11	0.64
20	Latur	0.71	0.25	0.96
21	Osmanabad	0.44	0.18	0.63
22	Beed	0.66	0.45	1.10
23	Nanded	1.04	0.30	1.34
24	Akola	0.50	0.09	0.59
25	Washim	0.43	0.09	0.52
26	Amrawati	0.79	0.16	0.95
27	Yeotmal	1.03	0.29	1.32
28	Buldhana	0.85	0.29	1.14
29	Nagpur	0.56	0.33	0.89
30	Wardha	0.35	0.20	0.55
31	Bhandara	0.36	0.10	0.46
32	Gondia	0.55	0.08	0.62
33	Chandrapur	0.55	0.22	0.77
34	Gadchiroli	0.35	0.03	0.38
District Total		24.91	7.38	32.29

Sr. No	Corporation	Total Grant for FP Medicine		
		DHO	MOH	Total Corp.
1	Brh.Mumbai		1.97	1.97
2	Thane		0.53	0.53
3	Bhiwandi		0.16	0.16
4	Kalyan		0.32	0.32
5	Mira Bhainder		0.06	0.06
6	Navi Mumbai		0.31	0.31
7	Vasai Virar		0.34	0.34
8	Ulhasnagar		0.17	0.17
9	Nashik		0.38	0.38
10	Malegaon		0.09	0.09
11	Dhule		0.13	0.13
12	Jalgaon		0.18	0.18
13	A'nagar		0.14	0.14

Sr. No	Corporation	Total Grant for FP Medicine		
		DHO	MOH	Total Corp.
14	Pune		0.98	0.98
15	P.C.M.C		0.55	0.55
16	Solapur		0.51	0.51
17	Kolhapur		0.23	0.23
18	Sangli		0.34	0.34
19	Aurangabad		0.47	0.47
20	Parbhani		0.13	0.13
21	Latur		0.19	0.19
22	Nanded		0.27	0.27
23	Akola M.C		0.24	0.24
24	Amrawati		0.29	0.29
25	Nagpur		0.42	0.42
26	Chandrapur		0.09	0.09
Corporation Total		0.00	9.49	9.49
State Total		24.91	16.87	41.78

खरेदी करावयाच्या औषधांची यादी

औषधांची यादी:- केंद्रशासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार स्त्री नसबंदी व पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रियेसाठी आवश्यक औषधे, अत्यावश्यक औषधे, रुग्णाच्या प्रिपरेशनसाठी औषधे, थिएटर फुमिगेशनसाठी व इतर औषधे याबाबतचा तक्ता खालीलप्रमाणे -

Essential Drugs	Emergency Drugs			
Inj. Xylocaine 1%,	Inj. Adrenaline	Inj. Pheniramine Maleate	Inj. Mephenteramine	Electrode jelly
Inj. benzathin penicilline	Inj. Midazolam	Inj. Ranitidine	Inj. Frusemide	IV fluids : 5% Dextrose, 0.9% sodium chloride (normal saline)
Inj. Atropine	Inj. Diazepam	Inj. Metoclopramide	Inj. Methergine (Additional for female Sterilization)	Ringer lactate
Inj. Promethazine	Inj. Deriphylline	Inj. Calcium Gluconate/Calcium Chloride	Inj. Oxytocin (Additional for Female Sterilization)	Plasma Expanders
Inj. Pentazocine	Inj. Hydrocortisone (Dexamethasone)	Inj. Sodium Bicarbonate (7.5%)	Water-soluble jelly	Glucose 25%
		Heta Starch (HES 6%) (Additional for Male Sterilization)		

Drugs required for patient preparation

Povidone Iodine, Chlorhexidine Gluconate (Citavalone), Spirit

Drugs required for Cleaning

Chlorine solution 0.5%, Glutaraldehyde Solution 2%

Drugs required for OT Fumigation

हायड्रोजन पॅरोक्साईड ११% w/v, सिल्व्हर नाईट्रेट ०.०१% w/v

Misc. Items required for surgery

Cotton, Gauze, Sticking etc., 0 chromic catgut, Surgical Gloves etc and other items required for surgery as per surgeon opinion

- जिल्हा व मनपा यांनी वर नमूद यादीतील ज्या औषधांची जितक्या प्रमाणात आवश्यकता आहे तेवढी औषधे स्थानिक स्तरावर वितरित केलेल्या अनुदानातून आर्थिक नियमांचे पालन करून खरेदी करावीत.
- राज्यस्तरावरून Essential drug मधून Inj. Xylocaine 1%, Inj. benzathin penicillin, Inj. Atropine, Inj. Promethazine इंमर्जन्सी ड्रग्स मधून Inj. Ranitidine, Inj. Metoclopramide ही औषधे तसेच ECL साहित्या मधून Sticking - Adhesive Plaster cotton based(hypo allergic), Cotton, Gauze, Surgical Gloves No. 6, 6.5, 7 व 7.5 तसेच Chromic Catgut हे साहित्य या बाबींची खरेदी प्रस्तावित करण्यात आली आहे. औषधे खरेदी झाल्यानंतर आपले स्तरावर पुरवठा करण्यात येणार आहे.

आर्थिक मार्गदर्शक सुचना :-

- जिल्हा आरोग्य अधिकारी यांनी जिल्हा शल्यचिकित्सक यांना तक्त्यात नमूद केल्याप्रमाणे अनुदान वितरित करण्यात यावे.
- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा शल्यचिकित्सक व वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी, मनपा यांनी त्यांचे अखत्यारीतील संस्थांना कुटुंब नियोजन औषध खरेदीकरिता स्त्री नसबंदी शस्त्रक्रियासाठी प्रतीकेस १० रुपये व पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रियासाठी प्रतीकेस ५ रुपये अथवा वैद्यकीय अधिकारी यांचे मागणीप्रमाणे मागील वर्षाच्या कामगिरीच्या संख्येप्रमाणे अनुदान वितरित करावे.
- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा शल्यचिकित्सक व वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी, मनपा यांनी त्यांचे स्तरावर उपलब्ध अनुदानातून औषध खरेदीच्या व एनएमएमच्या आर्थिक मार्गदर्शक सुचनांचा अवलंब करून औषधांची गरज, उपलब्ध साठा, विनिर्देश, अनुदान उपलब्धता, प्रशासकीय मान्यता, आवश्यक असेल तेथे तांत्रिक मान्यता इत्यादी अन्वये खरेदी करून संस्थांना पुरवठा करण्यात यावा.

कुटुंब नियोजन कार्यक्रम शासकीय आरोग्य संस्था स्तरावर सुलभ पद्धतीने राबविण्यासाठी निरंतर औषध पुरवठ्याची आवश्यकता असते यास्तव जिल्हास्तरावर व मनपास्तरावर अपेक्षित पातळीच्या तुलनेत स्त्री नसबंदीसाठी प्रतीकेस १० रुपये व पुरुष नसबंदीसाठी ५ रुपये प्रतीकेस यादराने अनुदान वितरित करण्यात येत आहे.

डॉ. (श्रीमती) अर्चना पाटील
अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा,

कुटुंब कल्याण, माताबाल संगोपन व शालेय आरोग्य पुणे

प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीस्तव :

उपसंचालक, आरोग्य सेवा, प्रभारी मंडळे (सर्व)

प्रत : सहसंचालक (खरेदी कक्ष), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई

प्रत सविनय सादर :

- १) मा.प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, जी.टी.हॉस्पिटल आवार, मुंबई.
- २) मा.आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य मिशन, मुंबई.
- ३) मा.संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई